

Biblioteca Provincial

PALMA

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 92

SETMANARI MALLORQUÍ
Inca, 1 Janer de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

NOU BISBE DE MALLORCA

Nostro il·lustre Paisà Rvm. Senyor Doctor don Gabriel Llompart, Bisbe de Girona, és estat assignat per ocupar la Seu de Mallorca.

Avui ens toca repicar amb la campana grossa al donar damunt *Ca-Nostra* la bona nova que ha sigut elegit per Bisbe de Mallorca el Rvm. Dr. don Gabriel Llompart, estimat paisà nostro.

La nostra satisfacció és doblament grata i joiosa per haver caiguda la elecció amb un inquer i mallorquí, en la persona del Bisbe Llompart, quines virtuts i dots sacerdotals són de tothom regonagudes i estimades.

La bona nova va esser rebuda a Inca amb grans mostres de alegria i satisfacció. Seguidament, s'adressaren al Prelat inquer moltitud de telegrams de felicitació per col·lectivitats i particulars. L'Ajuntament, que s'havia reunit per la festa de capdany, en plena sessió, acordà enviar-li una felicitació ben efusiva. Igualment el felicitaren la Comunitat Parroquial, la Comunitat de PP. Franciscans, la Redacció de *Ca-Nostra*, les societats: Círcol d'Obrers Catòlics, La Constància, Club Central, El Centre Instructiu, La Creu Rotja de Senyores i altres.

Novament el setmanari *Ca-Nostra*, felicita al Prelat que nos envia la Providència i espera futurós poder besar son anell pastoral i adherir-se a ses ensenyances paternals, mentres li demana la seva bendició.

A UN JOVE

EL DISSABTE DE L'OBRRER

Si tu ets obrer, el dissabte cobraràs la setmanada. Si tu tens obrers a treballar, els pagaràs.

En un altre cas, la setmanada té d'ésser justa.

Emperò, això és aviat dit. ¿Quina és la setmanada justa?

Posem que els obrers considerats massa poden exigir de justícia que se'ls dongui un jornal que sigui prou a mantenir tota la classe obrera. Podran percebre'l més alt si així es tracta, però no pas més baix: això fóra abusar de la seva necessitat. Es bo que la necessitat de treballar hi sigui; s'ha de comptar amb aquesta necessitat però no es pot abusar d'ella.

Si en el món hi ha un nombre igual d'homes i dones, i entre un home i una do-

na, en el temps i edat que poden treballar, guanyen allò que gasten en tota la seva vida desde la naixença fins a la mort, sembla que el jornal no serà llavors injust.

De petits no guanyaran res. De jovenets guanyaran poca cosa. Els anys de ple treball no seran més que uns dos terços de la seva vida, salvant el risc de malaltia. Això pel que toca als homes.

El treball de les dones serà sempre més escàs; tenen menos força, passaran situacions delicades, estaran absorbides per les feines de casa.

Si, d'una banda, compten els guanys dels dies que un home i una dona treballen en la seva vida, i, d'altra banda lo que gasten en tota ella, podrem igualar les dos xifres, i de semblant equació en sortirà un jornal que sembla ésser el de estricta justícia.

Havem fet aquest compte, i hem tret com resultat que un home que pugui fer un ple jornal té de guanyar una vegada i mitja allò que gasta. Si comptades totes les despeses setmanals d'un home que viu en família, aquestes són de vint-i-una pessetes, poso per cas, la setmanada mínima que de justícia no se li pot regatejar, seria de vint-i-una pessetes, més la meitat d'aquesta quantitat, o sigui de trenta una o trenta dues pessetes. Els jovenets, els vells i les dones podran guanyar setmanades més petites, des d'un quart fins a tres quarts de la setmanada plena.

Posem això com un mínimum.

Pel demés, serà cosa molt convenient que els obrers millors i més fidels i més intel·ligents tinguin més guany i que, per altra part, la organització del treball, establint una gradació entre els obrers, els vagi enlairant a mida de son valer, perquè no trobin el pas barrat en cap categoria, si tenen intel·ligència i voluntat.

Res dona tan dalit en el treball com el desig d'arribar a patró o empresari, i per això el qui volem matar de gana a la societat destorbant el treball, volen matar de volen unificar tots els treballadors, els volen fer perdre tota esperança d'enlairar-se, els volen matar tot desig de millorar, mitjançant el treball.

Si la societat no treballa i no produeix, tota tentativa de repartir la riquesa tindrà forçosament de fracasar; la justícia, llavors, exigirà que es reparteixi la gana equitativament entre els culpables.

JAUME RAVENTÓS.

DAVANT EL MISTERI DE BETLEM

SOFONIES

...Què diré jo, si el Messies
sap que tot quant tenc és seu?
Ja puc acabâ els meus dies
perque he vist lo Fill de Déu!

Ara em vé la recordança
de David, profeta rei.
Ja s'acabat l'enyoranca!
Ja ha arribat la nova llei.

Oh gran Déu de l'infinít
qui nos duis pau i doncòrdia!
La vostra misericòrdia
alegra el nostre esperit.

Inundau-nos, oh Senyô!
amb la llum de vostra cara,
i damunt noltros des d'ara
ploga eterna bendició.

A la terra on heu vengut
de les gents sereu la guia,
perque arribin drete via
a la font de la salut.

Pobles, alabau a Déu;
ja tenim jutge, alegrau-vos:
nacions totes, delitau-vos:
la terra ha dat lo fruit seu.

Per Déu siguem beneïts;
Ell sia nostra defensa,
i que li servin temença,
del món, los termes finits.

DÀLIA

Que alabin an el Senyô
los qui estan dalt les altures;
celestials criatures,
àngels tots, alabau-ló.

JAFET

Alabau-lo, el firmament,
sol i lluna i estelada;
alabau-lo, aires i vent,
pluja, boires i roada.

SOFONIES

Perque Ell només va parlâ
i tota res fou creada,

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 92

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 1 Janer de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

CIRCOL D'OBRRERS CATOLICS.—INCA

8e CICLE DE CONFERENCIES

La segona la donarà, demà, diumenge, dia 4 de Janer

Don Emili Darder

Doctor en Medicina

TEMA:

Lluita contra les malalties evitables

La Conferència serà il·lustrada amb projeccions

Advertencia important

Parau esment a l'hora que serà a les sis del vespre.

DE TEMPORADA

Venals en nostro Establiment

Blocs calendaris del Cor de Jesús, en castellá.

Calendaris: Bloc-Catalá.

Targes o hermosos cartons per idem.

Calendaris mensuals, dits comercials, en castellá i catalá.

Dietaris, llibres retxats de tota classe per contabilitat, fins al DIARI MARCA MAJOR.

An els Pages dels Sants Reis

Al passar per la ciutat d'Inca vostros Soberans i los voleu fer quedar bé en qüestió de llibres, acudiu a la Llibreria del carrer de la Murta, que'n tenen de ben hermosos amb estampes i de tot preu, que no tacaràn l'ignocència del infant a qui los regalaràn ni enmatzinaràn la briuada de la joventut somniosa.

Podeu descansar, simpatics Pages, que no vos donaràn figures per llanternes. Els llibres seràn llanternes de bon de veres.

Alerta a equivocar-vos que seria una grossa desgracia pels vostros agraciats.

i llei que els ha imposada
per sempre se complirà.

DÀLIA

Que alabín an el Senyô
tot quant de la terra sia,
tot lo que en la mar se cria,
les neus, el foc i el fibló.

JAFET

Les muntanyes i les valls
i les pècores que udolen,
aus i passarrells que volen,
bocs, herbes i fruiterals.

SOFONIES

Que l'alabin tots los reis,
pobles, jutges i noblea,
donzelles i jovenea,
infantons, adults i veis.

DALIA

Perque sols deu sê exalsat
lo nom del Senyô en l'altura.
De son poder ha fretura
el poble aquí on ès nat.

SOFONIES

Cantem himnes, Israel,
al Sant dels Sants qui s'humana;
tothom clam'avui: Hosana
al Senyor de terra i cell

† BARTOMEU FERRÀ.

(Pastorells amb alegria d'en Jafet i companyia.—1891)

«Almanac de les lletres» any 1925.

Conferència del Rnt. P. Pere J. Cerdá

Comensà elogiant el Círcol d'Obrers Catòlics per la constància en que segueix les tongades de conferències. Entany altres societats l'imitaren i bo seria que aquesta imitació seguís per la bona cultura de la ciutat.

Divideix la conferència en quatre parts. La crissis de la família, de l'escola, de la llibertat i de la democràcia.

Explicant la crissis de la família diu que, aquesta, ha de tenir per fonament l'amor, el deure i el sacrifici.

Als recents casats no los parleu de deures i sacrificis per creure que basta l'amor per desafiar les contrarietats de la vida, però l'amor no se sostent durader sense el sentiment cristià.

La anomenada emancipació de la dona l'ha tret del seu esser, robant-li la pietat; i separada de la Església forçossament s'ha decantada de la família. D'ella se n'ha volgut fer un homo, donant-li les funcions socials de metjessa, periodista, missera, retgidora, cosa absurda, en termes generals, per separar-la amb això de les seves pròpies funcions que són l'educació dels seus fills, el manteniment del foc sagrat de la família, l'esment de la llar que no deu passar en mans externes; i d'aquí la reducció dels fills, i no parlem del qui volem per la dona l'amor lliure.

Retreu la frase d'En Castelar, que, malgrat el seu republicanisme avançat, deia que no co-nexia altre escola per la joventut que la casa paterna.

Els grans homos sempre han tengut una gran mare. En treu fets de gran exemplaritat.

Passa, el Conferenciant, a parlar de la crissis de l'escola. Diu que els nostres antics a la primera plana de la cartilla li deien *El Jesús*, de tal manera unien l'ensenyança a la religió.

Se ha volgut suprimir a Deu de la escola. Sense Deu, en nom de qui ensenyarà el mestre? Quina moral invocarà per infondre a sos deixebles virtut i respecte? Sense Deu molts de problemes fonamentals no tenen explicació, les mateixes ciències bamboletjen, moltes d'elles que fins ara s'havien tengudes en lleis fonamentals s'hi han trobades noves particularitats que muden el seu modo d'esser i encara se han d'esto-diar de bellnou.

Solament la fè en Deu ès immutable.

Posa exemples de les terribles conseqüències de la escola sens Deu.

Al tractar de la llibertat diu que també està en crissis, perque solament ès factible la llibertat dels fills de Deu, per desplegar-se dins el món i l'Humanitat en coses justes i equitatives. La llibertat no pot anar contra la veritat, un hom no pot voler que una cosa sia blanca quant realment ès negra.

Finalment, l'il·lustrat Conferenciant, parlà de la crissis de la democràcia. Fa temps que la qüestió obrera estava molt engrescada, a Inca mateix tenien predicadors moltes de ses absurdes pretencions. Lleó XIII, en la seva enciclica *Novum Revarum* donà normes sàbies per la seva orientació. Desgraciadament, no se cregué el Papa. La Rússia ha volgut implantà el sistema obrerista, i ha dit tant malament, que s'han hagut de tornà cridar els capitals i els directors per posar-se al davant de les fàbriques.

El conferenciant fonc molt aplaudit, deixant la convicció de la seva tesis a tots els oients.

M. D.

Bolletí de L'HARPA d'INCA

EN HONRA DE SANTA CECILIA

En la diada dels sants Reis *L'Harpa d'Inca* obsequiarà a sa Patrona amb una festa.

A les set del matí, en la església de Sant Domingo farà celebrar una missa, i durant ella l'Orfeó cantarà alguns motets religiosos.

VETLADA MUSICAL EN OBSEQUI DELS SOCIS PROTECTORS

A sa casa social del Círcol d'Obrers Catòlics donarà un concert an els socis protectors.

La entrada serà per invitació i se comensarà a les 6 del vespre.

NOUS SOCIS PROTECTORS

- 55 D. Ramón Reus Campins.
- 56 D. March Ferragut Fluxá.
- 57 D. Pere J. Moll.

Cronica d'Inca

Dia 28.—An el Círcol d'Obrers Catòlics dona la primera conferència de la tongada el Rnt. P. Pere J. Cerdà, superior de Franciscans.

Formaren la presidència el Rector Mn. Francesc Rayó, el Batle don Miquel Pujades, el President don Jaume Estrany i el Consiliari Mossèn Miquel Llinàs.

En aquest mateix número posam el resum de la conferència, que agradà molt, escoltada en gran religiositat i aplaudida fortament al final d'ella.

En aquest mateix acte fone sortetjat el rellotje d'or dels donatius per les teulades de Sant Francesc, essent favorit el número 667.

Dia 29.—Rebem la notícia que D. Jaume Fuster Cortés, fill d'aquesta població, que serveix al batalló expedicionari de Saragossa, és estat ferit de gravetat.

Sa família ha rebuda una carta que diu si be la farida és de gravetat se té confiança de salvar-lo.

Molt ens alegraria poder donar bones noves del seu curament.

Dia 31.—Adeu, estimats lectors, fins l'any qui vé.

ANY 1925

Dia 1.—Diada de Capdany. En nom de

Deu comensam la Crònica d'Inca d'un any nou. Vulla la Divina Providència que poguem consignar de nostro poble prosperitats i boncats.

—A la Parròquia s'acaben les coranthes del Nom de Jesús. Hi ha predicat Mn. Josep Auba. L'Ajuntament assisteix a l'ofici i a la conclusió, l'assistència és nombrosa.

—Es vengut procedent de Madrid el Tinent d'Infanteria don Bartomeu Nicolau acompanyat de sa Senyora donya Margalida Aloi Mateu, a on ha estat alguns mesos en curament de les farides rebudes en la guerra.

Ens alegrem de son restabliment.

Vida Municipal

Renovació de càrrecs.—Dimars, 30 de desembre passat, se reuní l'Ajuntament en plè, per constituir la Comissió Permanent. Assistiren 14 consejals i alguns vesins.

El Secretari donà lectura a la comunicació del Sr. Delegat governatiu, trasmetent la resolució del Governador civil Sr. Marqués de la Garantia, per la que se dexa cesants als consejals i tinent de Batle D. Joan Gelabert i D. Ramón Reus, i se nombra regidors a D. Pere Fornés Perelló mestre nacional, i a D. Abdón Beltrán Alzina, propietari.

Acte seguit, se procedí a la elecció dels càrrecs vacants, donant el següent resultat:

1.er Tinent de Batle: D. Miquel Mir Jaume. (Aquest senyor desempenyava la tercera tenencia).

2.^{on} tinent de Batle: D. Antoni Salas Garau, procurador.

3.er tinent de Batle: D. Pere Fornés Perelló.

Suplent del tercer tinent: D. Jaume Estrany Llabrés.

El Batle Sr. Pujadas felicità als elegits i demanà la cooperació de tots, per dú a terme les millores que la Corporació té projectades, cooperació que prometé, en nom dels companys, el nou regidor Sr. Fornés.

Tip. Duràn.—Inca.